

Recumandaziun da l'associazion dals cussegls da scola

Engaschament da personas accumpagnantas/assistenzas da scola e da classa

1. Disposiziuns generalas

1.1. Introducziun

Las incumbensas da la scola en general, da las direcziuns da la scola e da las personas d'instrucziun en spezial vegnan adina pli complexas e pli pretensiusas. Cun l'introducziun da structuradas dal di, da la maisa da mezdi u da l'accumpagnament durant las vacanzas daventa l'incumbensa adina pli vasta per ils purtaders da la scola. Tras la migraziun e l'integraziun d'uffants cun basegns speziels en las classas regularas, s'augmenta l'eterogenitad en la scola populara. Er influenzas ordaifer la scola (relaziuns da famiglia engrevgiantas, uffants negligids, pluralissem da valurs, influenza da medias electronicas euv.) influenzeschan il mintgadi da scola ed engrevgeschan l'instrucziun e l'emprender.

Uschia n'èsi betg adina pussaivel per ina persuna d'instrucziun da classa, d'ademplier ils basegns da las scolaras e dals scolars d'ina classa, era sch'ella è fitg engaschada.

Las "recumandaziuns da l'associazion dals cussegls da scola per engaschar personas auxiliaras en las scolas" porschan ina basa fitg generala d'engaschar sper il personal d'instrucziun era personas che n'èn betg dal fatg en l'instrucziun ed en l'accumpagnament.

Ina pussaivladad da sustegnair supplementarmain scolaras e scolars, classas e personas d'instrucziun en connex cun la sfida quotidiana en stanza da scola e da rinforzar il sistem sco unitad, è d'engaschar assistenzas da classa.

En las scolas spezialas dal Grischun sco era tar l'integraziun da scolaras e da scolars speziels vegnan dapi onns engaschadas cun success assistenzas da classa per sustegnair la persuna spezializada da la pedagogia curativa da scola (PCS) e la persuna d'instrucziun da classa en las classas regularas.

1.2. Definiziun

Las personas accumpagnantas/assistenzas da scola e da classa lavuran sco personas che n'èn betg scoladas en pedagogia en l'accumpagnament ed en l'instrucziun da scola, surpiglian incumbensas simplas per preparar l'instrucziun (copiar etc.) ed autras incumbensas administrativas. Per questa funcziun dovran ins differentas noziuns: persuna accumpagnanta, assistenza da classa, agid da classa, assistenza da scola, assistenza d'instrucziun etc. Las recumandaziuns preschentadas utiliseschan exclusivamain las noziuns "personas accumpagnantas/assistenza da scola e da classa". Distinguer da questas noziuns ston ins il teamteaching u autras instrucziuns tras personas d'instrucziun e spezialistas e spezialists qualifitgads sco pedagogas e pedagogs curativs da scola u terapeutas e therapeuts, dentant era ils praticums, la lavur sociala da scola e purschidas complementaras

a la scola ordaifer l'instrucziun (agid per far ils pensums, assistenza durant la maisa da mezdi, uras da recepziun, vacanzas etc.).

Ils cussegls da scola, las direcziuns da la scola e las persunas d'instrucziun han la responsabladad per la qualidat da la scola en il rom da lur champs d'incumbensa. L'engaschament da las persunas accumpagnantas/da l'assistenza da scola e da classa succeda davos las culissas. La persuna accumpagnanta/l'assistenza da scola e da classa surpiglia sulettamain lavurs da sustegn, q.v.d. ch'ella n'instruescha betg da maniera autonoma. La persuna d'instrucziun da classa ha en mintga cas la responsabladad generala per la classa. I vala en quest connex da tegnair uschè pitschen sco pussaivel il dumber da las persunas da referiment per classa.

2. Engaschament da l'assistenza da classa

2.1. Pussaivels champs da lavur

D'engaschar cun ina clera finamira assistenzas da classa po sustegnair e distgargiar las persunas d'instrucziun en lur lavur ed uschia gidar ad augmentar la qualidat da l'instrucziun. La persuna d'instrucziun survegn tras quai ina libertad d'agir pli gronda per s'occupar da situaziuns pretensiusas. Cunvegna precisas ed ina collavuraziun professiunala da tut las persunas participadas èn centralas per in engaschament gartegià e per la qualidat da las assistenzas da classa.

La direcziun da la scola planisescha d'engaschar las assistenzas da classa da maniera prospectiva. En quest connex vegnan resguardads ils basegns da las classes e da las persunas d'instrucziun. L'engaschament da l'assistenza da classa sto vegnir coordinà optimalmain en l'entir sistem da la scola cun las ulteriuras spezialistas e cun ils ulteriurs spezialists. Sin situaziuns spezialas en ina classa ston ins era pudair reagir a curta vista cun midar il plan da lavur.

Champ d'incumbensas d'assistenzas da classa:

- Per incumbensa da la persuna d'instrucziun accumpognan las assistenzas da classa las scolaras ed ils scolars en lur lavur individuala e sustegnan els d'emprender, da planisar e d'organisar.
- Ellas sustegnan las persunas d'instrucziun da realisar l'instrucziun planisada senza disturbis ed èn persunas da contact per pitschens problems e sa gidan da schliar incumbensas.
- Ellas surpiglian l'organisaziun d'occurrências, sorprendan incumbensas administrativas u fan surveglianza da pausa.
- Ellas sa gidan cun las scolaras ed ils scolars durant las midadas da lecziuns.
- Ellas sustegnan activitads da classa, occurrências da scola ed emnas da project.

2.2. Lavurs betg previsas

Assistenzas da classa han mo la funcziun da persunas auxiliaras che pon vegnir consultadas (Helping Hands). Ellas n'èn betg spezialistas scoladas e na dastgan perquai betg vegnir engaschadas en l'instrucziun en situaziuns pretensiusas.

Las suandantas activitads na tutgan perquai **betg** en il champ d'incumbensas da las assistenzas da classa:

- responsabladad per la promoziun da singulas scolaras e singuls scolars
- giudicament da scolaras e da scolars (incl. controlla da las finamiras d'emprender)

- remplazzament per persunas d'instrucziun sco pedagogas curativas e pedagogs curativs da scola, persunas d'instrucziun da DaZ, terapeutas e terapeuts u per lavureras e lavurers socials da scola
- engaschament sco substituziun da persunas d'instrucziun
- remplazzament per posts betg occupads da persunas spezialisadas

2.3. Pretensiuns

Ina scolaziun pedagogica per l'engaschament sco assistenza da classa n'è betg necessaria. La qualificaziun da l'assistenza da classa sto vegnir examinada sin fundament da la situaziun concreta da partenza. Per ademplir l'incumbensa sco assistenza da classa duess ina candidata u in candidat per questa piazza dentant correspunder a tschertas pretensiuns u esser pronta d'acquistar talas:

- maioren(a) ed abla/abel da giuditgar
- furmaziun professiunala terminada
- bunas cumpetenzas socialas, in cumportament plain respect ed amicabel
- bunas cumpetenzas da communicaziun, forza da persvader ed ina demananza segira
- abilitad e prontezza da sviluppar bunas e fidadas relaziuns cun las scholaras ed ils scholars
- plaschair dal contact cun uffants e giuvenils
- empatia e pazienza
- abilitad da supportar squitsch
- senn da responsabladad
- abilitad da lavurar en ina gruppa e flexibilitad
- loialitad, discreziun
- prontezza da sa perfecziunar en dumondas fundamentalas pedagogicas
- conduita irreproschabla

Premissa fundamentala per pudair vegnir engaschà a lunga vista sco assistenza da classa è da frequentar ina furmaziun supplementara correspondententa.

3. Engaschament da la persuna accumpagnanta/da l'assistenza da scola

3.1 Pussaivels champs da lavur

L'engaschament da persunas accumpagnantas/d'assistenzas da scola vegn ordinà da la direcziun da la scola e/u dal cussegl da scola. Las persunas accumpagnantas/assistenzas da scola cuvran las purschidas d'accumpagnament durant las uras da bloc, l'accumpagnament durant las vacanzas u l'accumpagnament da la maisa da mezdi.

- La persuna accumpagnanta/l'assistenza da scola accumpogna las scholaras ed ils scholars durant il temp fixà ed ha la responsabladad per els.
- Ella s'occupa dal bainstar da las scholaras e dals scholars confidads ad ella ed è uschia era responsabla.
- Il dumber da las scholaras e dals scholars che sto vegnir tgirà dependa da la purschida e da la cumposiziun da la gruppa.
- La grondezza da gruppa per persuna accumpagnanta/assistenza da scola na duess betg surpassar 12 scholaras e scholars.
- La persuna accumpagnanta/l'assistenza da scola po vegnir engaschada en cas d'occurrentzas u d'engaschaments en scola.
- Ella annunzia incidents speziels a las persunas responsablas per l'educaziun u a la persuna d'instrucziun da classa.

3.2 Pretensiuns

La qualificaziun da la persuna accumpagnanta/da l'assistenza da scola sto vegnir examinada sin fundament da las incumbensas concretas. Per ademplir l'incumbensa sco persuna accumpagnanta/assistenta da scola duess ina candidata u in candidat per questa piazza dentant correspunder a tschertas pretensiuns u esser pronta/pront d'acquistar talas:

- bunas cumpetenzas socialas, in cumportament plain respect ed amicabel
- bunas cumpetenzas da communicaziun, forza da persvader ed ina demananza segira
- plaschair dal contact cun uffants e giuvenils
- abilitad da supportar squitsch e senn da responsabladad
- abilitad da lavurar en ina gruppa e flexibilitad
- loialitad, discreziun
- conduita irreproschabla

4. Engaschament

Per che l'engaschament da persunas accumpagnantas/d'assistenzas da scola e da classa saja profitabel, sto el esser reglà ed organisà bain. I sto vegnir prescrit cleramain en tge champs d'acziun (accumpagnament / instrucziun / scola general) che las persunas accumpagnantas/assistenzas da scola e da classa lavuran e tge incumbensas che vegnan surpigliadas dad ellas (carnet da duairs).

Persunas accumpagnantas/assistenzas da scola e da classa fan part dal personal da scola. Igl è en l'interess d'omaduas varts da la scola sco era da las persunas accumpagnantas/assistenzas da scola e da classa da stabilir ina relaziun da lavur a pli lunga vista. Questa serva a la cuntinuitad dal manaschi da scola ed a la collavuraziun cun ils cussegls da scola, cun la direcziun da la scola e cun las persunas d' instrucziun. A las persunas accumpagnantas/assistenzas da scola e da classa datti ultra da quai ina tscherta segirezza e perspectiva en lur situaziun professionala. I duess perquai vegnir purschì, sche adina pussaivel, ina piazza illimitada cun in grad d'occupaziun fix cun resguardar ch'i dat damain lavur per la persuna accumpagnanta/l'assistenza da scola durant las vacanzas da scola.

Ils purtaders da la scola èn responsabels per l'engaschament e per la finanziaziun. Las persunas accumpagnantas/assistenzas da scola e da classa vegnan indemnisadas tenor uras. Da quellas resulta lura il grad d'occupaziun. Sco basa per il contract da lavur vala il Dretg d'obligaziuns DO u la lescha da personal dal chantun Grischun respectivamain dals purtaders da la scola.

Avant ch'engaschar ina persuna accumpagnanta/in'assistenza da scola u da classa sto vegnir dumandà in extract actual dal register penal ed in extract specific per privats.

Approvà da la suprastanza da l'ACSG

Cuira, ils 25-05-2022 rev. 08-11-2023

Il president da l'ACSG

Il vicepresidente da l'ACSG

Christian Kasper

Franco Marzoli